

Selveiendoms-Fremme; men jeg maa modsigge som en aldeles uberettiget Mening, at der skulde være en saadan Forbindelse mellem disse Sager, at det nu foreliggende Lovforslag ikke skulde kunne fremmies, fordi der ikke tillige foreligger et Lovforslag til Faste forholdets Ophevelse. Den samme ærede Taler fremhævede tillige, at der var en anden Omstændighed, som maatte affholde Thinget fra for Tiden at fremme Sagen om Hartkornets Egalisation, og det skulde være den, at der endnu ikke af Ministeriet er forelagt noget Udkast til en ny Communallov. Heller ikke heri kan jeg paa nogen Maade være enig med ham. Jeg skal ikke gaae irette med det høitagtede Ministerium om Grunden til at Udkastet til en Communallov endnu ikke er blevet Thinget forelagt; jeg havde visnok ønsket, at det var skeet, men jeg kan let sætte mig ind i, at der har været uovervindelige Vanskeligheder, som have medført, at det ikke har kunnet skee. Men jeg vil tillade mig at vende den ærede Talers Paastand om; thi jeg kan fuldt vel gaae ind paa den Tanke, som den høitagtede Indenrigsminister udtalte for faa Dage siden under Finantsagens Behandling, idet han yttrede, at Thinget, efter hans Formening, naa Sagen om Hartkornets Egalisation blev forelagt, vilde komme til den Overbeviisning, at der i denne Sag er meget væsentlige Punkter, som ville udøve en gjen-nemgribende Indflydelse netop paa Udarbejdelsen af en ny Communallov, og som derfor først maae ønskes at være bragte paa det Næne, inden der forelægges Udkast til en saadan Lov. Jeg troer, at den ærede Indenrigsminister heri har Ret. (Nei!) Han har Ret, mener jeg, naar Forholdet mellem denne Sag og Communalloven rigtigt opfattes.

Der er flere Sider, fra hvilke denne Sag har særdeles indgribende Vigtighed; den Side, som turde være af den største Vigtighed, berører netop Communalvæsenet. Enhver, som er indviet i disse Forhold, saaledes som de for Tiden stille sig, vil vide, hvilken i mange Maader høist uheldig Virkning Hartkornets ulige Bessatning har paa Communalforholdene, hvilken uheldig Splid og Spænding derved ofte fremkaldes mellem Landeiendomsbesid-

derne, og hvorledes denne Tilstand netop træder i Veien, som en Skranke for den gode, forsigtige og tillidsfulde Aand, som en nødvendig Betingelse for, at Reformerne i vort Communalvæsen kunne ventes lykkeligt gennemførte. Jeg vilde derfor ønske Landet til Lykke, om disse Hindringer vare overvundne, førend den nye Communallov udkom, og jeg troer, at den ærede Minister, selv om der ikke havde været uovervindelige Vanskeligheder for, allerede nu at fremme Sagen om Communalloven, er gaaet den rette Vej ved først at forelægge nærværende Sag. Jeg har sagt, at denne Sag fra flere Sider er af høieste Vigtighed, og det fornemmeligt med Hensyn til Communalforholdene; men jeg ønsker i Forbindelse hermed at gøre opmærksom paa, at det vilde være en høist eensidig Opfattelse, om man vil mene, at det nærmest er det privilegerede Hartkorns Besiddere, om hvis Interesse der her er Spørgsmaal. Nei! her er Tale om Fædrelandets Interesse; (Ja!) her er Tale om, hvad der maa ligge enhver Fædrelandsven paa Hjerte, som interesserer sig for en heldig Udvikling af vort Communalvæsen, hvormed saa meget Andet, atter staaer i næste Forbindelse. (Ja!) Der er faldet Ord igaar af et æret Medlem af denne Forsamling, nemlig Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2det District (Tscherning), om en Adskillelse mellem de høiere og lavere Stænder. Naar saadanne Ord ere udtalte i denne Sag, antager jeg, at det har været Meningen, at de her skulde have deres rette Plads og have deres Betydning; men jeg troer, at disse Ord meget let kunne lede af fra den rette Vej og gjøre det vanskeliggere at holde fast ved det for denne Sags Behandling ene rette Standpunkt; thi det er, — den ærede Taler vil tillade mig den Bemærkning — det er en urigtig Ansættelse, naar man fremstiller Sagen, som om det her gjaldt de høiere Stænder paa den ene og de lavere Stænder paa den anden Side. Veed den ærede Taler da ikke, at der i Landet er mange Hovedgaarde med uprivilegeret Hartkorn, og veed, spørger jeg, den ærede Taler heller ikke, at der trindt om i Landet er en stor Mængde smaa Eiendomme med privilegeret Hartkorn, smaa Parceller af Hovedgaardstærk, som